

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met onbemande luchtvaartuigsystemen zonder BVI, BVL, geluidscertificaat en BVB door Delft Dynamics B.V. op de testlocatie

Datum: 15 januari 2013

Nummer: ILT-2013/2071

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Delft Dynamics B.V., contactpersoon de heer B. Langendoen, e-mail: boris@delftdynamics.nl;

Gezien het gegeven dat:

- lichte onbemande luchtvaartuigen (UAS) volgens artikel 20 van het Luchtverkeersreglement voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een observant te verplichten;
- Delft Dynamics B.V. voldoende ervaring heeft om op deze specifieke locatie met de door hen gebruikte onbemande helikopters op verantwoorde wijze te kunnen opereren;
- Delft Dynamics B.V. een convenant heeft afgesloten met Luchtverkeersleiding Nederland;
- de vluchten noodzakelijk zijn voor het in stand houden van de vliegvaardigheid en operationele inzetbaarheid van de onbemande helikopters;

Gelet op artikel 2.1, vierde lid, en artikel 3.21 van de Wet luchtvaart;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Aan **Delft Dynamics B.V.** wordt ontheffing verleend van het verbod in artikel 3.8 en 3.19a van de Wet luchtvaart voor het maken van (test)vluchten met lichte onbemande helikopters, type Stern, zonder toegewezen **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk** en zonder dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig **bewijs van luchtwaardigheid** en **geluidscertificaat**.
2. Ingevolge artikel 2.1, vierde lid, van de Wet luchtvaart wordt aan de navolgende medewerkers van **Delft Dynamics B.V.** ontheffing verleend van het verbod in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van (test)vluchten met lichte onbemande helikopters, type Stern, zonder in het bezit te zijn van een geldig **bewijs van bevoegdheid**:
  - a. Johannes Karel Langendoen;
  - b. Elwin Rath;
  - c. Gerwin Voorsluijs.Delft Dynamics B.V. fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van het onbemande luchtvaartuigstelsel (UAS) Stern.
3. Aan de ontheffing in het eerste en tweede lid zijn de voorschriften en beperkingen verbonden die zijn opgenomen in artikel 2 van deze beschikking.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

1. Delft Dynamics B.V. mag vluchten met onbemande helikopters uitvoeren op de testlocatie, gevormd door een cirkel met een straal van 100 m en met middelpunt 51°59'05"N – 004°23'18"E, vanaf de grond tot maximaal 50 m AGL (164 voet);
2. de horizontale afstand tussen de onbemande helikopter en personen bedraagt ten minste 150 meter;
3. het onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Site (hierna te noemen: VLOS) van de piloot;
4. de vluchten worden uitgevoerd met een grondzicht van minimaal 1,5 km en vrij van wolken;
5. Delft Dynamics B.V. zorgt ervoor dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig

- kan wijzigen, ook als bij normale vluchttuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
6. Delft Dynamics B.V. wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder¹ aan onder wiens verantwoordelijkheid de UAS-vlucht wordt uitgevoerd; voor de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;²
  7. Delft Dynamics B.V. wijst naast de gezagvoerder en/of piloot voor de desbetreffende vlucht een observant aan; het is de taak van de observant om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
  8. *Verzekering:*
    - a. Delft Dynamics B.V. is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
    - b. Delft Dynamics B.V. voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
  9. Delft Dynamics B.V. stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor de onbemande helikopter vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen de onbemande helikopter en het externe besturingsstation wordt verbroken;
  10. Delft Dynamics B.V. stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel personen en gebouwen op de grond;
  11. *Voorvalmeldingen*
    - a. Delft Dynamics B.V. meldt *voorvallen en ernstige incidenten* binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
    - b. *Ongevallen* (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
      - i. de OVV via 0800 MELDOVV of 0800 6353 688, en
      - ii. de crisiscoördinator van ILT: 070 456 3434;
    - c. Delft Dynamics B.V. meldt ook alle incidenten (inclusief risicovolle situaties die goed aflopen) aan Aeronautics Ltd. in het kader van veiligheidsmanagement;
  12. het is de verantwoordelijkheid van Delft Dynamics B.V. dat voldoende voor de vluchttuitvoering met deze helikopter opgeleid gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte UAS-vluchttuitvoering;
  13. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte UAS werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;
  14. Delft Dynamics BV houdt zich aan de voorwaarden zoals vastgesteld in het convenant met LVNL.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking op de eerste dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en vervalt op 1 januari 2014.

Hoogachtend,

*DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE SENIOR INSPECTEUR ILT/VERGUNNINGEN,
Antoinette Schurink-v.d. Klugt*

¹ De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchttuitvoering. Dit kan de piloot zijn, maar ook een andere persoon.

² Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtvaardenden (NOTAMS).

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:

Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD Den Haag